GEMEENTE Oss

Leefomgeving, Wonen en Economie
Raadhuislaan 2, Oss
Telefoon 14 0412
Fax [0412] 64 26 05
E-mail gemeente@oss.nl
www.oss.nl

Postbus 5
5340 BA Oss

Wilt u bij uw reactie de datum van deze brief en ons kenmerk vermelden?

Aan de heer A. Geerts
Fractie Socialistische Partij

Datum	Ons kenmerk	Behandeld door	Doorkiesnummer
01-11-2016	MB/16	Merijn Broeders	9716

Onderwerp
Artikel 41 vragen Veehouderij en Gezondheid

Aantal bijlagen
-

Geachte heer Geerts,

Bijgaand treft u de antwoorden op uw vragen over het onderwerp veehouderij en volksgezondheid. Mocht u hier vragen over hebben, dan kunt u contact opnemen met Merijn Broeders, programmamanager Duurzaamheid, Milieu en Natuur (m.broeders@oss.nl of 0412-629716).

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van de gemeente Oss.
Namens dezen,

Mr. J. van der Schoot,
Wethouder Milieu, c.a.

Volgvel	Ons kenmerk
2	MB/16

BEANTWOORDING VRAGEN

1. Bent u het met ons eens dat deze forse toename zorgen baart in het licht van de uitkomsten van het recente rapport 'Veehouderij en gezondheid omwonenden' van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu?

Relevant voor de beantwoording van deze vraag is de juistheid van de gebruikte gegevens. De SP-fractie gebruikt de gegevens van het CBS. Ons is onduidelijk welke gegevens precies gebruikt zijn, of er sprake is van daadwerkelijke aantallen of vergunde aantallen en welke diercategorieën en (voormalige) gemeenten zijn geselecteerd. Hierop hebben wij aan de provincie gevraagd de gegevens aan te leveren zodat wij de gegevens kunnen verifiëren.
Wij vermoeden dat de gegevens van de gemeente Maasdonk niet zijn meegenomen in eerdere jaren, wat de stijging vanaf 2015 zou verklaren. Daarnaast vragen wij ons af of een vergelijk met de rest van Brabant een eerlijke en zinvolle vergelijking is. Brabant kent ook extensieve gebieden met minder of geen intensieve veehouderij. Zodra de aantallen vanuit de provincie bij ons bekend zijn brengen wij u daarvan op de hoogte.
Vanuit de vergunde situatie is een dergelijke toename echter niet te onderbouwen.

2. De geconstateerde forse toename van het aantal koeien en varkens speelt veel minder in de rest van Brabant of de rest van Nederland. Dit betekent dat nationaal of provinciaal beleid niet voldoende zal zijn om de Osse burgers te beschermen tegen de risico's die uitbreiding van de veehouderij met zich meebrengen. Bent u het met ons eens dat juist de gemeente Oss daarom moet kijken naar aanvullende gemeentelijke instrumenten? Bent u bereid dit op te pakken?

De gemeente Oss heeft in de afgelopen jaren een proces doorlopen om gezondheidsrisico's rond veehouderijen te onderzoeken en, waar nodig en mogelijk, maatregelen te nemen. Uw raad is daar nauw bij betrokken. Dit heeft geresulteerd in een aantal onderzoeken die op 24-03-2016 met uw opniecommissie zijn besproken. De commissie heeft aangegeven voorstander te zijn van het uitwerken van de maatregelen uit het onderzoek en deze op te nemen in het nieuwe bestemmingsplan buitengebied. Ook het vaststellen van een toetsingskader voor vergunningverlening (de Handreiking Volksgezondheid en Veehouderij) is besproken. Aangezien de handreiking herzien wordt naar aanleiding van het VGO-onderzoek zullen we dit op een later moment aan uw raad aanbieden. Daarnaast geeft het VGO mogelijk aanleiding om aanvullende maatregelen te nemen. Uw raad zal hier uiteraard bij betrokken worden.

3. Welke instrumenten heeft de gemeente Oss om haar inwoners te beschermen tegen de gevolgen die stank, ammoniak en fijn stof hebben voor de gezondheid en de kwaliteit van de leefomgeving van de inwoners van het buitengebied en de kernen?

<u>T.a.v. geur:</u>

De Wet geurhinder veehouderijen (Wgv, 2007) geeft gemeenten binnen bandbreedte vrijheid om via geurbeleid te sturen op de geuruitstoot van veehouderijen en indirect op de ontwikkeling van veehouderijen en de gewenste ruimtelijke ontwikkeling. De Wgv wordt op dit moment herzien, er zijn signalen dat de hoogte en de onderbouwing van de normen niet juist zijn. De nieuwe berekeningen en methodiek zal leiden tot een herziening van de Wgv met nieuwe normen. De inwerkingtreding is voorzien begin 2019.

T.a.v. ammoniak:

De provincie is bevoegd gezag voor wat betreft ammoniak.

T.a.v. fijn stof:

De gemeente toetst aan landelijke normen. De gemeente kan op dit moment geen afwijkende normen voor fijnstof vaststellen.

Algemeen:

In veel gevallen vraagt de gemeente Oss bij uitbreidingen van veehouderijen om het toepassen van een dialoog met de ondernemer, de omgeving en de gemeente. Een advies van de GGD maakt daarnaast vaak onderdeel uit van een vergunningsaanvraag. Extra maatregelen die de gezondheidskundige situatie voor de omgeving verbeteren komen in deze dialoog aan bod.

4. Bent u bekend met het feit dat de geurnormen in de ons omringende gemeenten (en veel andere Brabantse gemeenten) strenger zijn dan in de gemeente Oss?

De Wgv geeft drie instrumenten om te sturen op geur (voorgrondbelasting, achtergrondbelasting en vaste afstanden), zodat soms een gemeente op één instrument strenger kan zijn dan anderen maar op een ander instrument minder streng. Daarnaast werken bijna alle gemeenten met verschillende soorten gebieden met geurnormen voor dat specifiek gebied. De definities van gebieden verschilt per gemeente. Alleen in Oss onderscheiden we al 11 gebieden met 7 verschillende normen. De motivering vanuit de verschillende gemeenteraden is daarbij leidend en maakt echt vergelijkend onderzoek lastig.

De gemeente Oss heeft een geurverordening (2013) die maatwerk biedt. Sommige gebieden hebben een traditioneel sterk veehouderij karakter, andere gebieden hebben voornamelijk een stedelijk, woon of recreatief karakter. Ook de gemeente Landerd kent, zij het minder fijnmazig, maatwerk per gebied. Dit maakt een eenduidige vergelijking moeilijk. Zo hebben de stadskern en de doorsnee woonkernen van Oss dezelfde normen als de woonkernen van de gemeente Landerd (1 en 2 Ou). De specifieke woonkernen in Oss met een traditionele sterke verwevenheid met de veehouderij hebben een andere norm (6 Ou). Het buitengebied van Oss heeft een strengere norm dan het buitengebied van Landerd (8 tegenover 9 Ou). Terwijl in zijn algemeenheid de normen voor industrieterreinen in Landerd strenger zijn.

Verschillen in aanpak zien we rondom melkrundvee. Uw raad heeft bij de vaststelling van de Verordening Geurhinder en Veehouderij Oss 2013 gekozen om de wettelijke afstanden te halveren,

maar dit alleen toe te staan voor bedrijven die minder dan 200 stuks melkrundvee met bijbehorend jongvee houden. Voor grotere bedrijven gelden de wettelijke afstanden.
Daarnaast heeft Oss in het verleden met succes gepleit voor een groot extensiveringsgebied met bijbehorende strengere geurnormen. Oss benadert ook het landbouwontwikkelingsgebied gelijk met een verwevingsgebied en hebben we een beperking voor het zoekgebied Oss-West vastgesteld waardoor een deel van het buitengebied nog strenger is genormeerd.

Naar aanleiding van de verschillende herindelingen merken we op dat we met de herindeling met Lith en Geffen de strengere geurnormen voor de bewoonde gebieden van Oss hebben toegepast op het grondgebied van Lith en Geffen.

5. Bent u met ons eens dat de Verordening geurhinder en veehouderij van de gemeente Landerd hanteert een aanzienlijk betere bescherming biedt tegen overlast van geur, geluid en al of niet ammoniak gerelateerde fijn stof van grootschalige melkveebedrijven dan de Osse verordening?
De afstandsnormen zijn een instrument voor veehouderijen zonder geuremissie volgens de Wgv. (Dit zijn melkveebedrijven, nertshouders en maneges). In de Geurverordening 2013 van de gemeente Oss heeft uw raad gekozen om de vaste afstanden voor dit type veehouderijen op 50m (bebouwde kom) en 25m (buiten bebouwde kom) te zetten. Dit geldt niet voor grote melkveebedrijven, bedrijven met meer dan 200 stuks melkrundvee. College en gemeenteraad oordeelden bij het vaststellen van de huidige Osse Geurverordening (2013) dat de verweving tussen kleinschalige veehouderijen met een beperkte geuremissie en andere functies in het buitengebied mogelijk moet zijn. Hiermee werd het beleid van de Verordening uit 2008 voortgezet, met dus een beperking voor grotere melkrundveehouderijen.

Doordat melkrundvee geen emissiefactoren heeft is het niet mogelijk om op een andere wijze te sturen op geur binnen deze sector. Mogelijk biedt de nieuwe Wet geurhinder en Veehouderij wel mogelijkheden hiervoor.

6. Bent u met ons eens dat de afstandsnormen die de Verordening geurhinder en veehouderij van de gemeente Landerd hanteert een aanzienlijk betere bescherming biedt tegen overlast van geur, geluid en al of niet ammoniak-gerelateerd fijn stof van grootschalige melkveebedrijven dan de Oss verordening?
Zie antwoord van vraag 5.

7. Bent u het met ons eens dat het feit dat in de periode 2012-2015 de geurbelasting van de kernen Deursen, Herpen, Overlangel, Neerloon, Ravestein, Neerlangel, Macharen en 't Wild, evenals de bebouwingsclusters rond Herpen, de Koolwijk, 't Gement en de Spaanderstraat is toegenomen betekent dat het Osse beleid om haar inwoners tegen geuroverlast te beschermen heeft gefaald?

In de periode 2014-2015 was er nagenoeg in de hele gemeente een daling van de geurbelasting, dit is in grote lijnen passend bij de gewenste ontwikkeling. Het aantal veehouderijlocaties is met 8% afgenomen en de geurbelasting is in de periode 2012-2015 met 11% gedaald. In de genoemde gebieden is sprake van een lichte stijging van de geurbelasting. Hierbij moet wel in aanmerking genomen worden dat bij ontwikkelingen (uitbreidingen/nieuwe woningen) rondom deze kernen de geldende geurnormen en de wetgeving zijn gerespecteerd. Bedrijven hebben daar dus mogelijk gebruik gemaakt van de ontwikkelruimte die uw raad ze geboden heeft.

8. Bent u bereid de gemeenteraad van Oss op korte termijn een voorstel voor te leggen voor een aangepaste geurverordening waarbij de verordening van de gemeente Landerd als uitgangspunt wordt gebruikt? Zoja, op welke termijn? Zonee, waarom niet?

Door de samenvoeging van Geffen tot de gemeente Oss, zijn we wettelijk verplicht onze geurnormen te harmoniseren voor 1 januari 2017. Op dit moment loopt het proces voor deze harmonisatie. Het betreft een beleidsarme harmonisatie, de Osse normen gaan ook gelden voor Geffen.

Er is gekozen voor een beleidsarme harmonisatie om twee redenen. (1) gezien de wettelijke verplichting om de normen te harmoniseren, ontbreekt het aan tijd om een nieuwe integrale afweging te maken voor 1 januari 2017. (2) Daarnaast zijn er diverse onderzoeken (VGO en vervolg onderzoeken RIVM) en wetswijzingen (Wet geurhinder veehouderij, Wet Dieraantallen) op komst. De verwachting is dat deze ontwikkelingen gemeenten meer, effectievere en heldere instrumenten geeft.

De naar verwachting per 1 januari 2019 vernieuwde Wet geurhinder veehouderijen geeft een natuurlijk moment om de Osse Geurverordening (2013) te evalueren en waar nodig bij te stellen.

9. Wat betekent de geconstateerde forse toename van de veestapel in Oss voor de behoefte aan mestfabrieken in Oss?

Landelijk en Provinciaal wordt gestuurd op de mestverwerkingscapaciteit. Dit onderwerp is actueel bij beide overheden onderwerp van gesprek. Binnen de Provincie loopt de mestdialoog. De provincie Noord Brabant heeft nieuw mestbeleid in voorbereiding waarin zij de regie neemt. Dit wordt binnenkort bekend gemaakt. Uitgangspunt is *"Mest is geen probleem meer, maar een waardevol product in de ketens. We willen, zoals in ons bestuursakkoord staat, mest ook zien als een kans tot het verwaarden van nieuwe producten, van energie." (p 2. Statenvoorstel 50/16 A).* Op Rijksniveau is dit o.m. verwerkt in het binnenkort te bespreken rapport van de SER Commissie Duurzame Veehouderij (Cie Nijpels). Daarin wordt zwaar ingezet op mestverwaarding als onderdeel van de circulaire economie. *"Er dient een nationaal innovatieprogramma met publiek-private financiering te komen om de omslag naar mest als grondstof in een circulaire economie en een neutrale fosfaat balans te maken.* " aldus de Commissie. Zie punt 4 van de aanbevelingen.

Dit zal naar verwachting leiden tot maatregelen.
Binnenkort vragen wij de Opiniecommissie om input rondom het thema mestverwerking in Oss.

10. Bent u bereid met ZLTO-afdeling Oss het gesprek aan te gaan over het feit dat verdere groei van de veestapel in Oss ongewenst is, in strijd is met het duurzaamheidsbeleid van de gemeente, schadelijk voor de gezondheid van de inwoners en ZLTO aan te bieden om te helpen met het zoeken van andere verdienmodellen, gebaseerd op marge in plaats van kostprijs en op omschakeling naar vormen van plantaardige productie met een hoge toegevoegde waarde?

U geeft hier uw eigen mening. Daarin neemt u stelling op onderdelen van de actuele maatschappelijke discussie binnen en over de agrarische sector.

Wij zijn in gesprek met allerlei stakeholders binnen en buiten de sector. Ook met ZLTO hebben wij regelmatig bestuurlijk overleg. Verduurzaming van de sector is daarin het centrale onderwerp. In regionaal en provinciaal verband zijn wij actief betrokken in discussies over de toekomst van de agrarische sector. Daar komen ook de door u genoemde onderwerpen aan de orde.